

Велікян Р. А., студентка,
Юридичний інститут,
Національний Авіаційний Університет, м. Київ
Науковий керівник: Шишка Р. Б., д.ю.н., професор

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЕКСПЕДИТОРА ЗА ДОГОВОРОМ НА ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Одним із поширених додаткових транспортних договорів є договір транспортного експедирування. Сутність цього договору полягає в тому, що одна особа, яка потребує перевезення певного вантажу (клієнт), передає функції щодо організації його відправки чи одержання іншій особі (експедитору). Таким чином, експедитор по суті заміняє перевізника перед клієнтом або вантажовідправника чи вантажоодержувача перед перевізником. Така діяльність експедитора називається в законодавстві транспортно-експедиторською і здійснюється при експорті з України, імпорту в Україну, транзитному перевезенню через територію України чи іншої держави, внутрішніх перевезеннях територією України.

Господарсько-правові зобов'язання експедитора за договором на транспортно-експедиторське обслуговування регулюється як підприємницька діяльність із надання транспортно-експедиторських послуг з організації та забезпечення перевезень експортних, імпортних, транзитних або інших вантажів [3, с.1].

Завдяки договору на транспортно-експедиторське обслуговування експедитори надають клієнтам послуги відповідно до вимог законодавства України та держав, територією яких транспортуються вантажі, згідно з переліком послуг, визначеним у правилах здійснення транспортно-експедиторської діяльності, а також інші послуги, визначені за домовленістю сторін у договорі транспортного експедирування (наприклад, організація перевезення вантажів різними видами транспорту; фрахтування суден, залучення інших транспортних засобів і забезпечення їх подачі для своєчасного відправлення вантажів; здійснення робіт, пов'язаних із прийманням, накопиченням, подрібненням, доробкою, сортуванням, складуванням, зберіганням, перевезенням вантажів; організація охорони вантажів під час їх перевезення, перевалки та зберігання; здійснення оформлення товарно-транспортної документації та її розсилання за належністю).

Експедиторські послуги законодавець поділяє на основні і додаткові [2, с. 929]. Основні послуги, що надаються експедитором, пов'язані з

перевезенням (організація перевезення вантажу транспортом і за маршрутом, вибраним експедитором або клієнтом; укладання від свого імені або від імені клієнта договору перевезення вантажу; забезпечення відправки і одержання вантажу тощо). Додаткові послуги спрямовані на забезпечення доставки вантажу (перевірка кількості та стану вантажу, його завантаження та вивантаження; сплата мита, зборів і витрат, покладених на клієнта; зберігання вантажу до його одержання у пункті призначення; одержання необхідних для експорту та імпорту документів; заповнення митних документів і виконання інших митних правил тощо).

Виходячи із господарсько-правових зобов'язання експедитора за договором на транспортно-експедиторське обслуговування, експедитор зобов'язаний: надавати транспортно-експедиторські послуги згідно з договором транспортного експедирування і вказівками клієнта, погодженими з ним у встановленому договором порядку та повідомити клієнта про виявлені недоліки одержаної від нього інформації, а в разі її неповноти – також вимагати у клієнта необхідну додаткову інформацію.

За договором на транспортно-експедиторське обслуговування відповідальність сторін договору експедирування базується на загальних принципах відповідальності за порушення господарсько-правових та цивільно-правових зобов'язань. Про це можна зробити висновок, проаналізувавши ст. 934 ЦК України, в якій вказується, що експедитор відповідає перед клієнтом відповідно до гл. 51 ЦК України, а також застосувавши аналогію цієї норми до відповідальності клієнта перед експедитором [2, с.934].

Господарсько-правові зобов'язання експедитора за договором на транспортно-експедиторське обслуговування та перевезення вантажів супроводжується товарно-транспортними документами, складеними мовою міжнародного спілкування залежно від обраного виду транспорту або державною мовою, якщо вантажі перевозяться в Україні. Такими документами можуть бути: авіаційна вантажна накладна; міжнародна автомобільна накладна (СМК); накладна СМГС (накладна УМВС); коносамент; накладна ЦІМ (СІМ); вантажна відомість; інші документи, визначені законами України [1].

Факт надання послуги експедитора при перевезенні підтверджується єдиним транспортним документом або комплектом документів (залізничних, автомобільних, авіаційних накладних, коносаментів тощо), які відображають шлях прямування вантажу від пункту його відправлення до пункту його призначення [3, ст.9].

Література

1. Господарський кодекс України від 16 березня 2003 року № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
2. Про транспорт: Закон України від 10.11.1994 // Відомості Верховної Ради України – 1994. – № 22 – Ст. 169.
3. Про транспортно-експедиторську діяльність: Закон України від 01.07.2004 // Відомості Верховної Ради України – 2004. – № 19 – Ст. 264.
4. Цивільний кодекс України: коментар / За заг. ред. Є. О. Харитонова, О. М. Калітенко. – Харків: Одиссей, 2010. – С. 846.

УДК 341.06. (043.2)

Вінницька Н. А., студентка,
Інститут заочного та дистанційного навчання,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Козирева В. П., к.ю.н., доцент

ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ОФШОРНИХ КОМПАНІЙ

Правові засади діяльності офшорних утворень складаються із загального національного законодавства, яке визначає умови здійснення господарської діяльності, а також законодавства, що стосується компаній зі спеціальним статусом. Сьогодні для офшорних утворень в різних країнах існує велике розмаїття правових форм ведення господарської діяльності. Найчастіше використовується така форма ведення офшорного бізнесу, як компанія з обмеженою відповідальністю (корпорація), але ще й досі продовжує діяти і така правова форма, як підприємство з повною відповідальністю (товариство) [4, с. 64].

Корпорація – це форма організації підприємницької діяльності, що передбачає часткову власність. Таким чином, створена на засадах обмеженої відповідальності, дозволяє захистити власне майно підприємців [2].

Товариство – це підприємство, учасники якого відповідають по своїх зобов'язаннях всім належним їм майном. Існує декілька різновидів товариства та корпорації, визначених законодавством. У офшорах використовуються компанії з обмеженою відповідальністю; змішані товариства (командитні); міжнародні ділові компанії; звільнені компанії; нерезидентні компанії; компанії зі спеціальним статусом; трасти [4, с.64-66].

Компанія з обмеженою відповідальністю (limited liability company) – це підприємство, яке за своїми зобов'язаннями відповідає належним